

Läsning av barnlitteratur i samtidens F-3-klassrum

Jennie Berg, doktorand

Högskolan för lärande och kommunikation

Presentationens upplägg

1

**Introduktion och
teoretiska
utgångspunkter**

2

**Sammanhang och
metod**

3

**Resultat och
avslutande
diskussion**

Introduktion: Förändrade förutsättningar för läsning av barnlitteratur i relation till:

Lärares didaktiska val
för att stödja elevers
fortsatta läsutveckling i
en digitaliserad värld

Syfte

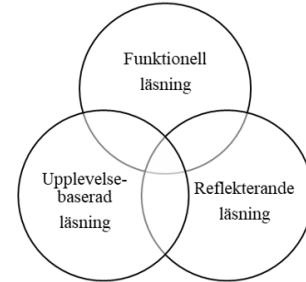
Studiens syfte är att undersöka vilken läsundervisning som framträder genom lärarstudenternas observationer och intervjuer för att på så sätt synliggöra möjliga ingångar för vidare studier om sådan läsundervisning. Syftet formuleras i följande forskningsfrågor:

- Vilka aktiviteter kan identifieras?
- Vilka praktiker för läsning, gemensamt och enskilt, synliggörs?

Studien avser bidra med möjliga infallsvinklar inför kommande delstudier i avhandlingsprojektet.

Teoretiska utgångspunkter

- Undervisningens organisation och lärares kommunikation, och dess möjligheter för interaktion och kommunikation i klassrummet
- Literacy; situerade klassrumspraktiker med fokus på det sociala samspelet, vilket inkluderar olika medierande resurser
- En hållbar läsförmåga

Schmidt, 2021, s. 4

Studiens sammanhang och metod

Studiens sammanhang och metod

Ingick som en del i en uppgift i en svensk kurs i lärarutbildningen

Deltagare: Lärarstudenter

Lärarstudenters observationer av lärares undervisning och intervjuer med elever, under en skoldag i F-3

Observationer

- 37 observerade klassrum
- Dokumentation av alla tal-, läs- och skrivaktiviteter

Observationsunderlag

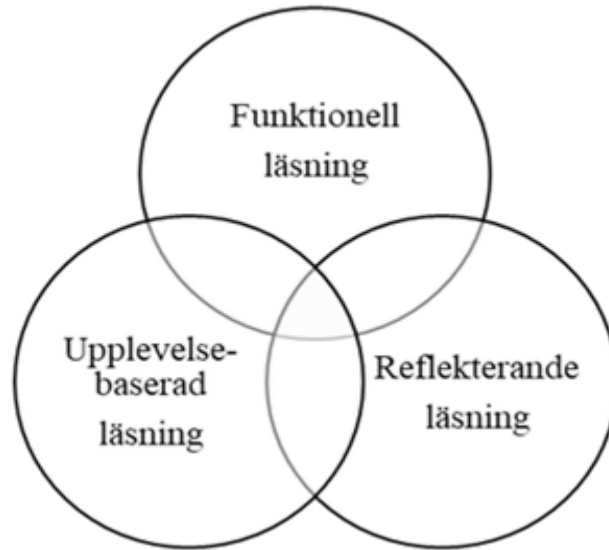
Datum och årskurs	Läsning tillsam- mans	Läsning i par	Läsning enskilt	Samtal	Gemensamt skrivande	Skrivande i par	Enskilt skrivande
Vad Hur Varför Multimodal aspekt							

Intervjuer

- 2-3 elever, sammanlagt 75 st
- Fokus elevers läs-, skriv- och mediaanvändning
- Intervjuguide
- Transkriberade intervjuer

Analys

- Tematisk analys
- De integrerade läspraktikerna

Resultat och diskussion

Resultat

Högläsning för och med
elever i helklass

Elevers enskilda läsning
och/eller lyssnande på
barnlitteratur

Uppmuntran till och
utmaningar för fortsatt
enskild läsning

Högläsning för och med elever i helklass

Elevers enskilda läsning
och/eller lyssnande på
barnlitteratur

Uppmuntran till och
utmaningar för fortsatt
enskild läsning

Läsbingo

Läs vad du vill!
Du kan läsa skönlitteratur eller faktaböcker. Du väljer!
Läs sammanhängande i tio minuter för att få kryssa en
bingoruta. Lämnä lappen till din lärare efter lovet.

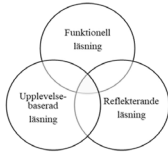
På mage	För en släkting	Medan du äter något gott
Sent på kvällen	Före frukost	När det regnar
För ett djur	I någon annans säng	I köket

Diskussion

- Lärarstudenters medverkan

- Överlappande praktiker

- Möjliga ingångar för vidare forskning

Elevers enskilda läsning
och/lyssnande med e-bok

Lärares medvetna
didaktiska val

Tack!

Jennie Berg

Doktorand
jennie.berg@ju.se

Referenser

Alexander, Robin (2008). *Essays on pedagogy*. Routledge.

Utbildningsförvaltningen, Jönköpings kommun.

<https://www.jonkoping.se/download/18.231103c3174fd045adc4333/1602493317904/Anvisningar%20ETE%20GR%20och%20GY%20UBF%202020%20>

Barton, David (2007). *Literacy: an introduction to the ecology of written language* (2. Uppl.). Blackwell.

Hermansson, Carina & Olin-Scheller, Christina (2022) Across Textual Landscapes: The Role of Affect During Digital Reading Encounters. *Children's Literature in Education*, 53(3), 327–342. <https://doi.org/10.1007/s10583-022-09502-y>

Kucirkova, Natalia (2013). Children's interactions with iPad books: research chapters still to be written. *Frontiers in Psychology*, 4, 995–995.

Mangen, Anne & Säljö, Roger (2016). Lesing og teknologiske grensesnitt: noen refleksjoner omkring behovet for tverrvitenskapelighet. *Norsk Pedagogisk tidskrift*, 100(2), 115-127. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-2987-2016-02-05>

Mörtsell, Sara (2023). Införanden av en dator per elev - en kunskapsöversikt 1:1 i skolors vardag. (Working paper nr 62). Högskolan i Gävle, Avdelningen för utbildningsvetenskap. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1723490/FULLTEXT01.pdf>

Schmidt, Catarina (2018). Barns läspraktiker i ett demokratiskt samhälle. *Utbildning och Demokrati*, 27(3), 77–99. <https://doi.org/10.48059/uod.v27i3.1109>

Schmidt, Catarina (2021). Kulturakuten som en praktikgemenskap kring barnlitteratur: ”Här kommer vi rakt in tillsammans! *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 26(4), 81–99. <https://doi.org/10.15626/pfs26.04.04>

Referenser

- Singh, Anisha & Alexander, Patricia A. (2022). Audiobooks, Print, and Comprehension: What We Know and What We Need to Know. *Educational Psychology Review*, 34(2), 677–715. <https://doi.org/10.1007/s10648-021-09653-2>
- Skolverket. (2023). PIRLS 2021. Läsförmågan hos svenska elever i årskurs 4 i ett internationellt perspektiv. Skolverket.
- Statens medieråd (2019). Småungar och medier.
<https://www.statensmedierad.se/download/18.1ecdaa0017633a0d6666153/1607512034789/Sm%C3%A5ungar%20och%20medier%202019%20tillg%C3%A4nglighetsanpassad.pdf>
- Statens medieråd (2021). Ungar och medier.
https://www.statensmedierad.se/download/18.57e3b0a17a75fbf0654916e/1632377641632/Ungar%20och%20medier%202021_anpassad.pdf
- Statens medieråd (2023a). Ungar och medier.
https://www.statensmedierad.se/download/18.64ac90f018a9322e1627a50/1695383861907/Ungar%20och%20medier%202023_Sammanfattning.pdf
- Statens medieråd (2023b). Småungar och medier.
https://www.statensmedierad.se/download/18.64ac90f018a9322e1627a8f/1695386007458/Sm%C3%A5ungar%20och%20medier%202023_Sammanfattning.pdf
- Stougaard Pedersen, Birgitte, Engberg, Maria, Have, Iben, Quist Henkel, Ayoe, Mygind, Sarah & Bundgaard Svendsen, Helle (2021). To Move, to Touch, to Listen: Multisensory aspects of the Digital Reading Condition. *Poetics Today*, 42(2), 281-300. <https://read.dukeupress.edu/poetics-today/article-abstract/42/2/281/173590/To-Move-to-Touch-to-Listen-Multisensory-Aspects-of?redirectedFrom=fulltext>
- Säljö, Roger (2014). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv* (3. uppl.). Studentlitteratur.
- Utbildningsdepartementet. (2017). *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet*. Regeringskansliet.